

Inhoudsopgave

Voorwoord	7
Inleiding	9
Spel onder spanning	9
Lantaarns	11
Satire herijkt	14
Spotten anno 1800	22
1 Grof geschut. Toverlantaarns en de kunst van het blameren	25
Introductie	25
Lantaarnstrijd	28
<i>'Kyke maar rekt ute'</i>	28
<i>De vroegmoderne pamflettraditie</i>	36
Blameren	38
Reputatieschade	43
Amusement als wapen	47
Conclusie	51
2 Twijfel zaaien. Ambivalentie en ironie in <i>De Lantaarn van Amurath-Effendi</i>	53
Introductie	53
Geleerd hakmoes	56
<i>Nieuw licht</i>	56
<i>Wildzang</i>	68
<i>'Hogarsche plaatjes'</i>	75
Instabiele retoriek	82
De ambivalente Amurath	87
Conclusie	100
3 Amurath ontmaskerd. Pieter van Woensel als 'outsider on the inside'	103
Introductie	103
Arts zonder grenzen	106
Excentriekelingen	116
De paradoxale buitenstaander	124
Conclusie	137

4 Parasieten. Mediaal spel en parodie in toverlantaarns en <i>Lantaarn</i>	139
Introductie	139
Visueel kermisvermaak	142
Knooppunt Amurath	153
Parasitisme	162
Imitatie als cultuurkritiek	165
Conclusie	170
5 Wat satire vermag. De receptie van toverlantaarns en <i>Lantaarn</i>	172
Introductie	172
De politiek van het delegitimeren	175
Ironie als provocatie	183
Roem in de marge	195
Het verschil dat satire maakt	205
Conclusie	207
Conclusie	209
Belichten, verlichten, oplichten	209
Gouden decennia	213
Ernst en spel	214
Bijlagen	217
Bijlage I Toverlantaarn- en rarekiekgeschriften	217
<i>Lijst van alle Nederlandse toverlantaarngeschriften</i>	218
<i>Lijst van alle Nederlandse rarekiekgeschriften</i>	220
Bijlage II Curriculum Vitae Pieter van Woensel	226
Bijlage III Bibliografie Pieter van Woensel	230
Bijlage IV Geannoteerde versie van 'Boter.'	232
Bijlage V Transcript van J.H. Halbertsma, 'Over P. van Woensel'	236
Samenvatting	239
Summary	244
Lijst van afkortingen	249
Bronnen en literatuur	251
Register	278